

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ПРЊАВОР
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ**

Светосавска бр. 10, Прњавор, тел/факс: +387 51 660 340
e-mail: skupstina@prnjavor.ba, www.prnjavor.ba

ИНФОРМАЦИЈА

о захтјеву комуналних предузећа „Парк“ а.д. Прњавор и „Водовод“ а.д. Прњавор за
корекцију цијена услуга

ПРЕДЛАГАЧ: Начелник општине
ОБРАЂИВАЧ: КП „Водовод“ а.д. Прњавор
КП „Парк“ а.д. Прњавор

Прњавор, фебруар 2023.

КП "ПАРК" а.д. Прњавор

Ул. Живојина Прерадовића бб, 78430 Прњавор, РС, БиХ
тел: 051/660-685, 051/665-291, факс: 051/660-546 • parkad@teol.net
мат. бр. 1105671 • ПИБ: 401222490005 • ЈИБ: 4401222490005

5620990000307305 НЛБ Банка, Бања Лука • 5550070021384392 Нова банка а.д. Бања Лука • 5674631000000688 АТОС БАНК а.д. Бања Лука

ЕЛАБОРАТ О ОПРАВДАНОСТИ КОРЕКЦИЈЕ ЦИЈЕНА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА САКУПЉАЊА, ТРАНСПОРТА И ТРАЈНОГ ЗБРИЊАВАЊА КОМУНАЛНОГ ОТПАДА

Прњавор, новембар 2022. године

САДРЖАЈ

1. УВОД	1
2. ТРЕНД РАСТА ЦИЈЕНА ЕНЕРГЕНАТА, УСЛУГА И РАДА У ПЕРИОДУ 2005- 2021. ГОДИНЕ	3
3. АНАЛИЗА ЦИЈЕНА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА САКУПЉАЊА, ТРАНСПОРТА И ТРАЈНОГ ЗБРИЊАВАЊА КОМУНАЛНОГ ОТПАДА У БАЊАЛУЧКОЈ РЕГИЈИ	9
4. ПРИЈЕДЛОГ КОРЕКЦИЈЕ ЦИЈЕНА КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ – НА МЈЕСЕЧНОМ НИВОУ	11
5. ЗАКЉУЧАК.....	12

1. УВОД

Управа Друштва сачинила је „Елаборат о оправданости корекције цијена комуналних услуга сакупљања, транспорта и трајног збрињавања комуналног отпада. Овај документ представља један од корака у процесу даље консолидације Друштва, сходно Плану пословања КП „Парк“ а.д. Прњавор за период 2021. године, који је усвојен од стране Надзорног одбора и Скупштине акционара Друштва.

Основни разлози за корекцију цијена комуналних услуга сакупљања, транспорта и трајног збрињавања комуналног отпада су:

- повећање цијене погонског горива,
- повећање цијене услуга депоновања мијешеног комуналног отпада на Регионалној депонији Рамићи,
- промјена цијене рада, најниже плате, пореза и доприноса на плату,
- остали трошкови.

Техничко – оперативна унапређења у периоду 2006-2021. године

1. 2007. године КП „Парк“ а.д. Прњавор се суочио са протестом грађана који живе у непосредној близини сједишта предузећа. Разлог протеста је била претоварна депонија у кругу предузећа која је ширила неугодне мирисе, окупљала јата птица и правила друге неугодности. Поводом протеста интервенисала је републичка еколошка инспекција те наложила КП „Парк“ а.д. Прњавор да у року од 30 (тридесет) дана уклони претоварну депонију и да ју као такву више не користи. Да би испунили налог инспекције набавили смо специјално возило (смећару) која може да празни велике контејнере (7 m³) како би отпад директно, без претовара, возили на депонију, а претоварну депонију у кругу предузећа смо санирали депоновањем преко 1000 m³ отпада. На тај начин смо смирили протесте и елиминисали претоварну депонију.

2. Први у регији смо препознали потребу и значај управљања отпадом у сеоском (руралном) дијелу Општине, руковођени чињеницом да се у селима налазе изворишта воде, производи храна, изграђују насеља, одвија привредна активност, те да је тамо, као и у граду, потребно подизати еколошку свијест.

У том погледу смо направили велике помаке јер смо 2006. године одвозили отпад од 858 домаћинстава, а 2021. године 4.353 што је око 5,07 пута више. На дан 31.10.2022. године за одвоз отпада из руралног дијела општине регистрована су 4.493 домаћинства. Управљање отпадом у сеоском подручју прави нам највеће трошкове, због великих километража, а имамо најниже цијене у окружењу.

3. 2006. године смо почели са раздвајањем (рециклажом) отпада. За спровођење тих активности изградили смо надстрешнице за секундарне сировине, набавили пресу, дистрибуирали посуђе (корпе, контејнер и др.) за поједине врсте секундарне сировине.

Степен раздвајања је још увијек низак (око 3%) због непостојања организоване кампање у подизању еколошке свијести грађана.

4. 2008. године је набављена, за то вријеме најбоља информациона технологија са најбољим програмским подршкама, за чије кориштење смо едуковали и оспособљавали одређен број запослених.

5. 2010. године смо отпочели изградњу нових и санирање старих пословних просторија са рјешавањем мокрих чворова, централног гријања, столарије, подова, стропова и др., чиме смо створили нормалне услове за рад запослених.

Важеће цијене комуналних услуга сакупљања, транспорта и трајног збрињавања комуналног отпада у КП „Парк“ а.д. Прњавор нису мијењане од 18.08.2005. године. Утврђено је да су сва комунална друштва са подручја Бањалучке регије кориговала цијене одвоза отпада у току 2013. године, из разлога јер је повећана цијена услуга депоновања мијешаног комуналног отпада за 40 % од 01.01.2013. године. Нека комунална друштва су у току 2019. године поново кориговала цијену услуга (Бања Лука) као последицу пораста осталих калкулативних ставки.

Корекција цијена комуналних услуга сакупљања, транспорта и трајног збрињавања комуналног отпада, представља једини начин да се покрију оперативни трошкови Друштва уз минимална улагања у његов развој, изузев:

- уколико би општина Прњавор субвенционирала трошкове услуга депоновања отпада,
- ако Скупштина општине не да сагласност на утврђену и предложену цијену разлика између постојеће и економске цијене услуге може се надокнадити из буџета општине.

Након низа предузетих мјера и активности у циљу одржавања достигнутог нивоа комуналних услуга, са важећим цијенама комуналних услуга сакупљања, транспорта и трајног збрињавања комуналног отпада, не би се остварили плански циљеви управљања отпадом и то:

- **Општи циљ је да се смањи негативан утицај отпада на здравље људи и квалитет стања животне средине, побољша ефикасност коришћења ресурса и санирају негативни ефекти управљања отпадом у претходном периоду.**
- **Стратешки циљ је трајно и квалитетно управљање чврстим отпадом у сврху заштите животне средине на подручју општине Прњавор.**

Такође, кориговани ниво цијена је ниво цијена услуга који поред покрића елементарних трошкова дјелатности, у потпуности задовољава начело приступачности цијена, а што практично значи цијену комуналних услуга, али до границе коју грађани могу да поднесу.

2. ТРЕНД РАСТА ЦИЈЕНА ЕНЕРГЕНАТА, УСЛУГА И РАДА У ПЕРИОДУ 2005-2021. ГОДИНЕ

Битна промјена у структури калкулативних елемената укупне цијене коштања извршавања комуналне услуге сакупљања, транспорта и трајног збрињавања комуналног отпада у периоду од 2005. године до данас односи се на:

2.1. Цијена погонског горива Д2

На доле наведеној табели приказане су цијене погонског горива у периоду 2005. и 2021. године како слиједи:

Табела 1.

Период	2005.	2021.	*На дан 31.10.2022.	Индекс 3/2 x100
1	2	3	4	5
Цијена погонског горива Д2 КМ/л без ПДВ-а	1,51	1,87	2,62	123,84

Цијена погонског горива (Д2) већа је за 23,84% у периоду 2021. године у односу на период 2005.године. У 2022. години цијена погонског горива (Д2) већа је за око 40 % у односу на 2021. годину.

Трошкови погонског горива Д2 у КМ без ПДВ-а на мјесечном нивоу приказани су у доле наведеној табели.

Табела 2.

Период	2005.	2021.	*На дан 31.10.2022	Разлика 3-2	Индекс 3/2 x100
1	2	3	4	5	6
Трошкови погонског горива Д2 у КМ без ПДВ-а	5.408 л x1,51=8.166	5.438л x1,87=10.169,06	5.258 x2,62=13.775,96	2.003,06	124,53

У периоду 2005. године, остварени су утрошци погонског горива на мјесечном нивоу од 5.408 л, а у периоду 2021. године наведени утрошци износе 5.438 л.

Из наведене табеле јасно је видљиво да су трошкови погонског горива у 2021. години већи за **24,53%** у односу на 2005. годину.

***Напомена: из разлога великог раста цијена у 2022. години информативно су дати и подаци поједних трошкова завршно са даном 31.10.2022. године, а који у великој мјери утичу на пословање Друштва (колоне за 2022. годину означене су *).**

2.2. Цијена услуга депоновања мијешаног комуналног отпада

На доле наведеној табели приказане су цијене услуга депоновања мијешаног комуналног отпада у периоду 2005. и 2021. године на Регионалној депонији Рамићи, Бања Лука, како слиједи:

Табела 3.

Период	2005.	2021.	Индекс $3/2 \times 100$
1	2	3	4
Цијена услуга депоновања мијешаног комуналног отпада у КМ/т без ПДВ-а	20	28	140

Цијена услуга депоновања мијешаног комуналног отпада већа је за **40%** у периоду 2021. године у односу на период 2005.године.

Дана **28.12.2012. године** Скупштина ЈП „ДЕП-ОТ“ д.о.о. Бањалука донијела је Одлуку о **измјени цијена услуге депоновања мијешаног комуналног и осталих врста отпада**, и утврдила **нову цијену** одлагања мијешаног комуналног отпада по јединици обрачуна -**1 тона, и то у висини од 28,00 КМ/т (претходна цијена била је 20 КМ/т).**

Трошкови одлагања мијешаног комуналног отпада, на годишњем нивоу, приказани су у доле наведеној табели и исказани у КМ како слиједи:

Табела 4.

Период	2005.	2021.	Разлика	Индекс $3/2 \times 100$
1	2	3	4	5
Трошкови одлагања мијешаног комуналног отпада на годишњем нивоу у КМ	92.597	174.129	81.532	188,05

Из наведене табеле јасно је видљиво да су трошкови депоновања мијешаног комуналног отпада у 2021. години већи за **88,05 %** у односу на 2005. годину.

Разлика трошка на мјесечном нивоу је **6.794,33 КМ.**

2.3. Цијена рада, најнижа плата, порези и доприноси на плату

- Коефицијент за обрачун и исплату плате по основу рада у периоду 2005. године имао је вриједност 82,00 КМ, док је у складу са Посебним колективним уговором комуналних и услужних дјелатности Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 21/18) цијена рада имала вриједност 140,00 КМ, што показује повећање исте за **70,73%**.

- Најнижа плата у Републици Српској у 2005. години износила је 250,00 КМ, а у 2021. години најнижа плата била је 520,00 КМ.

*Најнижа плата у Републици Српској за 2022. годину утврђена је у висини од 650,00 КМ у нето износу. Одлука је ступила на снагу 1. 1.2022. године, а примјена обрачуна плата од 1. маја 2022. године. Од 1.5.2022. године цијена рада износи 154,00 КМ.

Од укупног броја запослених у процесу збрињавања отпада учествују сви запослени осим Групе за одржавање јавних површина и гробља. Број запослених на збрињавању отпада у 2006. години је 49-6=43 радника, а у 2021. години је 72-10=62 радника.

Пораст најниже плате за посматрани период

Табела 5.

Период	2005.	2021.	*На дан 31.10.2022.	Разлика 3-2	Индекс 3/2 x100
1	2	3	4	5	6
Укупан број радника	49	72	69	23	146,94
Број радника на збрињавању отпада	43	62	59	19	144,19
Најнижа платау КМ	250	540	650	290	216
Трошкови плата у КМ	250x43=10.750	540x62=33.480	650x59=38.350	22.730	311,44

Из наведене табеле јасно је видљиво да је **број радника запослених у процесу збрињавања отпада за посматрани период (2005-2021. године) већи за 44,19 %, најнижа плата већа за 116 % и трошкови плата већи за 211,44 % (22.730 КМ).**

2.4. Пораст пореза и доприноса у посматраном периоду

Табела 6.

Период	2005.	2021.	*На дан 31.10.2022.	Разлика 3-2	Индекс 3/2 x100
1	2	3	4	5	6
% пореза и доприноса	52	62	59	11	119,23
Трошак пореза и доприноса у КМ	10.750КМx52%= 5.590,00	33.480 КМ : 0,67 = 49.970,15 49.970,15 КМ x 32,80 %	38.350:0,672= 57.068,45 57.068,45 КМ x 31%	10.800,21	293,21

		=16.390,21	=17.691,22		
--	--	------------	------------	--	--

Из наведене табеле јасно је видљиво да су **трошкови пореза и доприноса за посматрани период већи за 193,21 %**.

Образложење табеле 6. Пораст пореза и доприноса у посматраном периоду

У посматраном периоду 2005-2021. године наступиле су законске измјене о начину обрачуна пореза и доприноса на плате.

У 2005. години стопе пореза и доприноса на плате износиле су укупно 52 % и обрачунавале су се на нето пату.

У 2021. години обрачун пореза и доприноса вршио се на бруто плату.

Доприноси у наведеној години износили су 32,8 %, а порез 10 %.

Горе наведено (2021. година) регулисано је Правилником о измјенама и допуни Правилника о поступку, начину обрачуна и остваривања права на ослобађање и права на одбитак од пореске основице пореза на доходак („Службени гласник Републике Српске“, број 6/20 од 28.01.2020. године) који ступа на снагу 05.02.2020. године и Правилником о условима, начину обрачунавања, пријављивања и уплате доприноса („Службени гласник Републике Српске“, број 68/18 од 24.07.2018. године).

*Од 1.1.2022. године обрачун пореза и доприноса врши се на бруто плату.

Доприноси у наведеној години износили су 31 %, а порез 8 %.

2.5.Пораст цијене топлог оброка

Табела 7.

Период	2005.	2021.	Разлика	Индекс 3/2 x100
1	2	3	4	5
87 % радника	43	62	19	144,19
Топли оброк	82KMx43=3.526KM	99KMx62=6.138 KM	2.612 KM	174,08

Из наведене табеле јасно је видљиво да је **број радника за посматрани период већи за 44,19 %, а трошкови топлог оброка већи за 74,08 %**.

2.6. Рекапитулација трошкова који значајно утичу на пословање Друштва

Табела 7.

Редни број	Опис трошка	Разлика у КМ 2021-2005.	*Разлика у КМ 2022-2021.
1	Гориво	2.003,06	3.606,90
2	ЈП „ДЕП-ОТ“ д.о.о. Бањалука	6.794,33	82,00
3	Најнижа плата	22.730,00	4.870,00
4	Порези и доприноси	10.800,21	1301,00
5	Топли оброк	2.612,00	1.650,00
Укупно		44.939,60 КМ	11.509,90 КМ

*подаци за 2022. годину обухватају период 1.1.2022. године до 31.10.2022. године.

Из горе приказане табеле видљиво је да највећи утицај на раст трошкова пословања у протеклом периоду (2005-2021. године) има трошак плата и доприноса запослених са учешћем 74,61%. Неминовно је у протеклом периоду дошло до раста броја запослених јер се и мрежа организованог одвоза комуналног отпада ширила што је за последицу изискивало додатну радну снагу. Све то је имало за последицу и раст прихода из редовне активности (као последица увођења у систем организованог одвоза комуналног отпада корисника из руралних средина).

2.7. Остали трошкови

У посматраном периоду дошло је до пораста и осталих трошкова као што су административне, регистрационе и судске таксе, електрична енергија, вода и канализација.

У посматраном периоду нисмо уврстили остале трошкове у недостајућа средства јер незнатно утичу на пословање Друштва.

- Преглед радника КП „Парк“ а.д. Прњавор запослених/одјављених по стручној спреми за период 01.01.2006. до 31.10.2022. године

Табела 8.

Год.	Запослен /одјављен	НК	ПК	КВ	ВКВ	ССС	ВШС	ВСС	Укупно
2006.	Запослен	3	1	2	-	2	-	-	8
	Одјављен	-	-	-	-	-	-	-	-
2007.	Запослен	1	-	1	-	2	-	1	5

Елаборат о оправданости корекције цијена комуналних услуга сакупљања, транспорта и трајног
збрињавања комуналног отпада

	Одјављен	-	-	-	-	-	-	-	-
2008.	Запослен	5	-	2	-	3	-	-	10
	Одјављен	3	-	-	-	1	-	1	5
2009.	Запослен	2	-	4	-	1	-	-	7
	Одјављен	1	-	-	-	1	-	-	2
2010.	Запослен	5	-	1	-	1	-	-	7
	Одјављен	-	-	-	-	1	-	-	1
2011.	Запослен	-	-	-	-	1	-	1	2
	Одјављен	3	-	-	-	1	-	1	5
2012.	Запослен	3	-	1	-	-	-	1	5
	Одјављен	2	-	-	-	-	-	-	2
2013.	Запослен	-	-	1	1	-	-	2	4
	Одјављен	-	-	1	-	-	-	1	2
2014.	Запослен	1	-	1	1	-	1	2	6
	Одјављен	-	-	-	1	-	-	-	1
2015.	Запослен	1	-	-	-	2	-	-	3
	Одјављен	1	-	1	-	-	-	-	2
2016.	Запослен	-	-	-	1	4	-	-	5
	Одјављен	-	-	-	-	-	-	-	-
2017.	Запослен	-	-	2	-	-	-	1	3
	Одјављен	1	-	-	-	1	-	1	3
2018.	Запослен	1	-	2	-	-	-	1	4
	Одјављен	-	-	1	-	-	-	-	1
2019.	Запослен	4	-	-	-	1	-	-	5
	Одјављен	-	-	1	-	2	-	-	3
2020.	Запослен	3	-	3	-	-	-	-	6
	Одјављен	1	-	1	1	2	-	-	5
2021.	Запослен	1	-	2	-	-	-	-	3
	Одјављен	2	-	1	-	-	-	3	6
2022. на дан 31.10.2022.	Запослен	2	-	1	-	-	-	2	5
	Одјављен	2	1	4	-	-	1	-	8

РЕКАПИТУЛАЦИЈА

Табела 9.

Период	Стручна спрема	Запослено	Одјављено	Запослено – одјављено (укупно)
01.01.2006. до	НК	32	16	16
	ПК	1	1	-
	КВ	23	10	13
	ВКВ	3	2	1

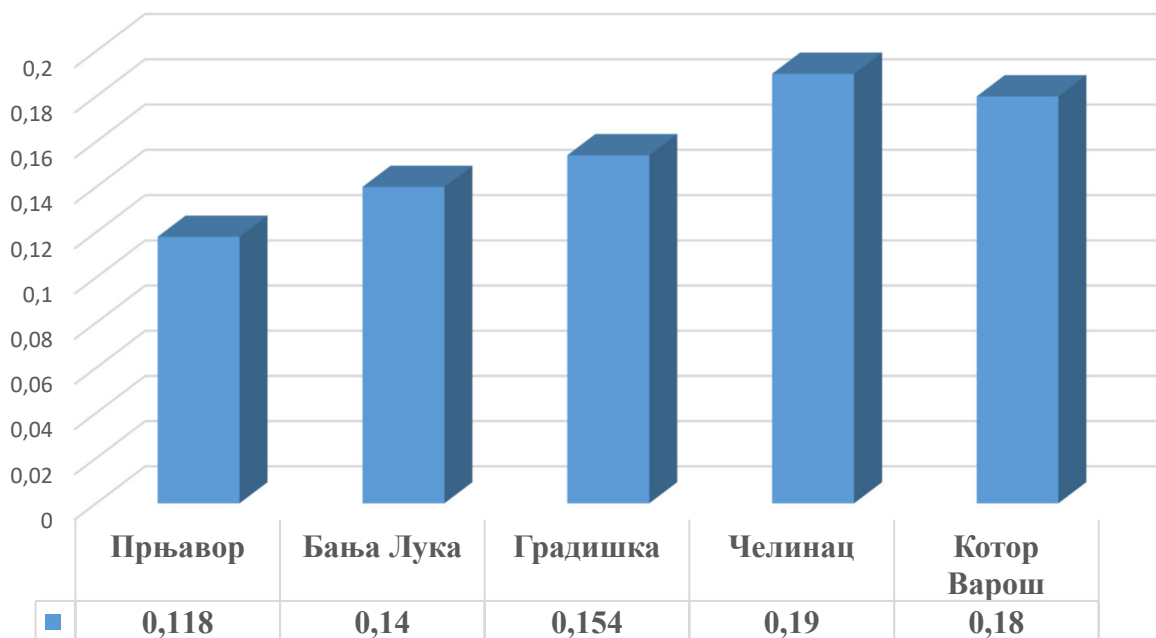
31.10.2022.	ССС	17	9	8
	ВШС	1	1	-
	ВСС	11	7	4
				= 42

3. АНАЛИЗА ЦИЈЕНА КОМУНАЛНИХ УСЛУГА САКУПЉАЊА, ТРАНСПОРТА И ТРАЈНОГ ЗБРИЊАВАЊА КОМУНАЛНОГ ОТПАДА У БАЊАЛУЧКОЈ РЕГИЈИ

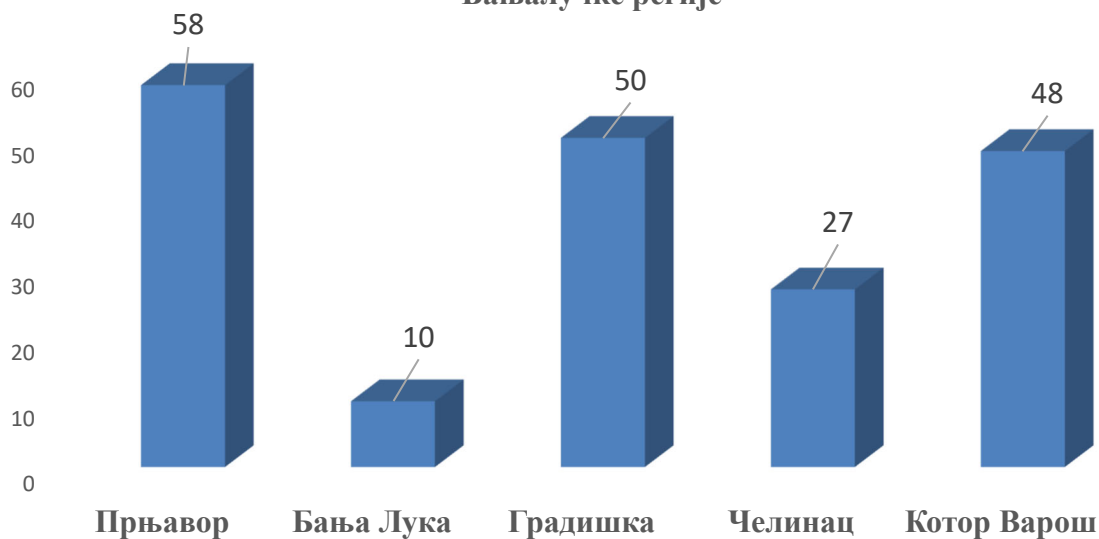
Проведеном анализом цијена сакупљања, транспорта и трајног збрињавања комуналног отпада на подручју Бањалучке регије, утврђено је да су сва комунална друштва кориговала цијене одвоза отпада у току 2013. године, изузев нашег Друштва, због повећања цијена услуга депоновања мијешаног комуналног отпада за 40 % почев од 01.01.2013. године, као и пораста осталих калкулативних ставки. У периоду 2019. године поједине општине наведене регије поново су извршиле корекцију цијене одвоза отпада и то Бања Лука и Градишка.

На наведеном графикону приказане су цијене комуналне услуге сакупљања, транспорта и трајног збрињавања комуналног отпада у наведеним општинама Бањалучке регије из категорије физичких лица на дан 31.10.2022.године. Наведене цијене предметне услуге се односе на квадратни метар (m^2) нето површине стамбеног простора – критеријум за обрачун услуге је површина објекта.

Важеће цијене комуналних услуга сакупљања, транспорта и трајног збрињавања комуналног отпада из категорије физичких лица на подручју Бањалучке регије (КМ/м2)

Дужина транспортног пута (km) од Регионалне депоније Рамићи до тежишта зона обухвата сакупљања комуналног отпада у општинама Бањалучке регије

Чињеница је да је тежиште зоне сакупљања, транспорта и трајног збрињавања комуналног отпада општине Прњавор најудаљеније од Регионалне депоније Рамићи, у поређењу са растојањима тежишта зона обухвата одвоза комуналног отпада осталих општина које су везане за Регионалну депонију Рамићи.

Тежиште зоне обухвата одвоза смећа општине Градишка налази се на удаљености од 50 km од Регионалне депоније Рамићи. Позната је чињеница да општина Градишка субвенционира трошкове услуга депоновања у вриједности од 300.000,00 KM, т.ј. 98 % покрива трошкове услуга депоновања отпада што значајно олакшава рад комуналног предузећа.

У поређењу растојања тежишта зона обухвата Града Бањалуке и општине Прњавор до Регионалне депоније Рамићи, евидентна је разлика у дужини транспортних путева (транспорт отпада након завршеног процеса сакупљања отпада до регионалне депоније и назад у базу), која се рефлектује кроз значајно повећање додатних транспортних трошкова КП „Парк“ а.д. Прњавор, а нарочито тошкова погонског горива за 11,75 KM/т у односу на Комунално предузеће „Чистоћа“ а.д. Бањалука.

ЦИЈЕНА КОМУНАЛНЕ УСЛУГЕ САКУПЉАЊА, ТРАНСПОРТА И ТРАЈНОГ ЗБРИЊАВАЊА КОМУНАЛНОГ ОТПАДА – КАЛКУЛАЦИЈА ЦИЈЕНЕ

Табела 10.

Ред. број	Елементи калкулације О П И С	Износ (KM) мјесечноу 2021. години	m ²	%
1	Трошкови горива	10.169,06		8,918
2	Трошкови мазива	307,10		0,269
3	Ауто гуме	238,95		0,209
4	Амортизација	5.234,86		4,59
5	Текуће одржавање	2.320,08		2,035
6	Регистрација	470,10		0,412
7	Зараде радника	76.267,42		66,89
8	Режијски трошкови	2.416,56		2,119
9	Трошк. одлагања отпада "ДЕПОТ"	14.511,75		12,726
10	ПТТ	193,27		0,169
11	Исправка потраживања	1.896,03		1,662
	Укупно	114.025,18	712.660	0,16

	Индекс	%
0,118	135,59	35,59

Цијена комуналне услуге сакупљања, транспорта и трајног збрињавања комуналног отпада има вриједност 0,16 KM/m².

5. ЗАКЉУЧАК

Имајући у виду остварене резултате у пословању за период 2013-2021. године, и поред низа предузетих мјера и активности на консолидацији пословања (повећање броја корисника, рационализација трошкова пословања и др.), детаљном анализом свих параметара битних за пословање Друштва, неопходно је без одлагања извршити корекцију цијена комуналних услуга трајног збрињавања неопасног отпада из стамбеног и пословног простора, на начин како је приказано у табели 11.

Табела 11.

Р.бр.	Категорија корисника	Индекс корекције	%
1.	Физичка лица-град	135,59	35,59
2.	Биоразградиви и кабасти отпад	157,94	57,94
3.	Физичка лица-село – седмични одвоз	140,82	40,82
4.	Физичка лица-село – одвоз сваких 14 дана	165,76	65,76
5.	Правна лица и самостални предузетници*	139,95	39,69
6.	Повремени боравак (иностранство, викенд куће и др.)	140,00	40

*повећање цијена за правна лица и самосталне предузетнике је у просјеку 39,69 %.

Корекција цијена комуналних услуга трајног збрињавања неопасног отпада из стамбеног и пословног простора, представља једини начин да се покрију трошкови пословања Друштва уз минималне могућности улагања у његов развој.

Кориговани ниво цијена је ниво цијена услуга, који поред покрића елементарних трошкова дјелатности, сматрамо да задовољава начело приступачности које је такође прописано Законом о комуналним дјелатностима.

Овај документ је прилог Одлуке о цијенама комуналних услуга трајног збрињавања неопасног отпада из стамбеног и пословног простора.

Број: 4/1-1357-3-1/22

Датум: 24.11.2022. године

За Управу Друштва

Директор

Драгана Њежић, дипломирани економиста